

FINANČNI RAČUNI SLOVENIJE

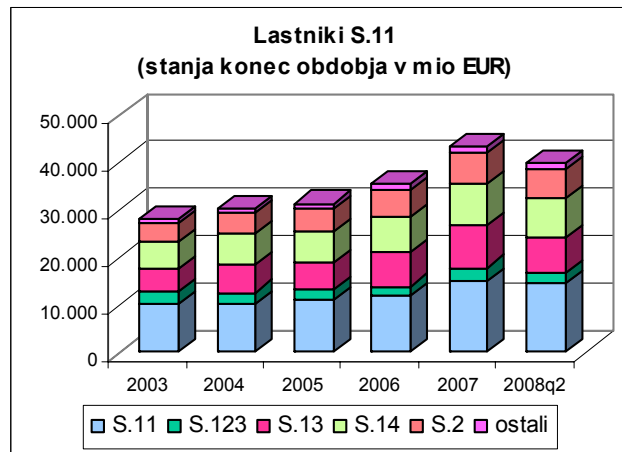
Četrtna informacija oktober 2008

2008q2

S.11 Nefinančne družbe

Finančna sredstva nefinančnih družb so konec prvega polletja 2008 znašala 46,9 mrd EUR in so se glede na konec leta 2007 povečala za 1,5 mrd oz. 3%. Nefinančne družbe so imele največ naložb v delnice in drug lastniški kapital (41%), največ znotraj lastnega sektorja (76%). Naložbe so se v prvem polletju 2008 zmanjšale za 791 mio EUR oz. 4%, predvsem zaradi zmanjšanja vrednosti tržnih delnic. Druge terjatve so predstavljale 38% finančnih sredstev, predvsem iz trgovinskih kreditov in predujmov (83%), od tega 52% v okviru lastnega sektorja ter 38% do tujine. V prvem polletju 2008 so se druge terjatve povečale za 1,5 mrd EUR oz. 9%.

Obveznosti nefinančnih družb so konec prvega polletja 2008 znašale 88,7 mrd EUR in so se glede na konec leta 2007 povečale za 705 mio EUR oz. 1%. Najpomembnejši vir financiranja so predstavljale obveznosti iz delnic in drugega lastniškega kapitala (45%), ki so se v prvem polletju 2008 zmanjšale za 3,6 mrd EUR oz. 8%, predvsem zaradi zmanjšanja vrednosti tržnih delnic v prvem četrtletju 2008. Največji lastniki so bili nefinančne družbe (36%), gospodinjstva (21%), država (19%), tujina (15%) in drugi finančni posredniki (5%). Posojila so predstavljala 34% obveznosti in so se v prvem polletju 2008 povečala za 3,4 mrd EUR oz. 13% (lani v istem obdobju za 2,8 mrd EUR). Nefinančne družbe so imele najeta posojila pri bankah (64%), v tujini (13%), pri nefinančnih družbah (10%) in drugih finančnih posrednikih (9%). Druge obveznosti so predstavljale 20% obveznosti, predvsem iz trgovinskih kreditov in predujmov (77%), od tega največ do nefinančnih družb (57%).

Primanjkljaj finančnih sredstev glede na obveznosti je konec prvega polletja 2008 znašal 41,8 mrd EUR in se je v prvem polletju 2008 zmanjšal za 774 mio EUR oz. 2%. Primanjkljaj v transakcijah je v prvem polletju 2008 znašal 2 mrd EUR.

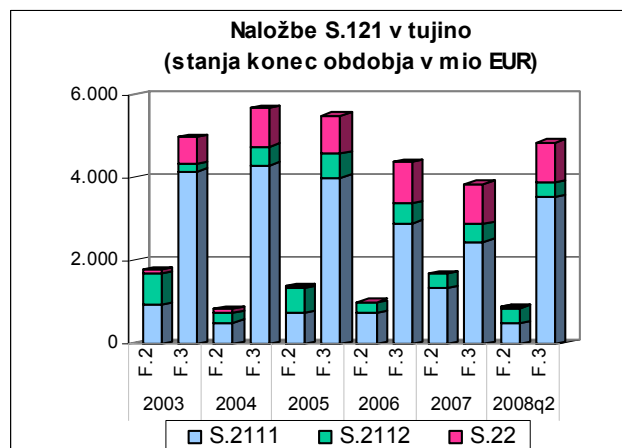
Po konsolidaciji medsebojnih terjatev in obveznosti nefinančnih družb je bilo konec prvega polletja 2008 izločenih 57% finančnih sredstev in 30% obveznosti nefinančnih družb.

S.121 Centralna banka

Finančna sredstva centralne banke so se v prvem polletju 2008 povečala za 164 mio EUR oz. 3% in so konec prvega polletja 2008 znašala 6,2 mrd EUR. Centralna banka je imela največ finančnih sredstev naloženih v dolžniške vrednostne papirje (79%, 65% konec leta 2007) in vloge (16%, 31% konec leta 2007). V prvem polletju 2008 so se vloge zmanjšale za 839 mio EUR oz. 45%, kar je posledica zmanjšanja vlog v tujini za 911 mio EUR v drugem četrtletju 2008. Posledično so se v prvem polletju 2008 povečale naložbe v tuje dolžniške vrednostne papirje, in sicer za 1.003 mio EUR oz. 26%. Konec prvega polletja 2008 je bilo 99% naložb v tuje obveznice in 1% naložb v dolžniške vrednostne papirje države.

Obveznosti centralne banke so se v prvem polletju 2008 povečale za 148 mio EUR oz. 3% in so konec prvega polletja 2008 znašale 5,5 mrd EUR. Obveznosti iz naslova gotovine in vlog so predstavljale 95% vseh obveznosti. V prvem polletju 2008 so se povečale za 191 mio EUR oz. 4%, kar je predvsem posledica povečanja obveznosti do Evrosistema (TARGET) za 90 mio EUR ter povečanja vezanih vlog države za 77 mio EUR.

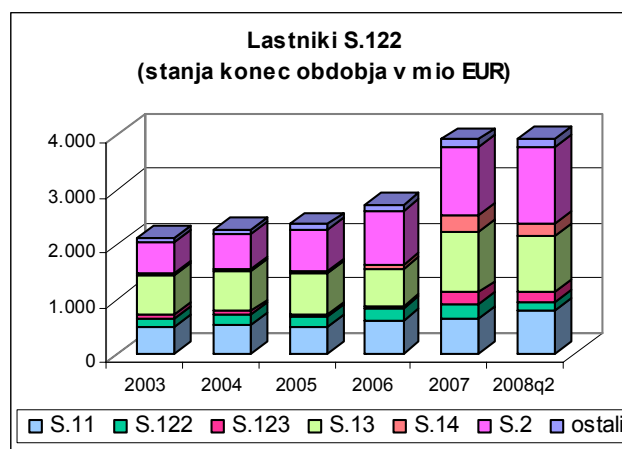
Konec prvega polletja 2008 je imela centralna banka največ obveznosti iz naslova gotovine in vlog do tujine (70%), države (10%), bank (13%) in gospodinjstev (4%; vse iz naslova izdane gotovine).

S.122 Druge denarne finančne institucije

V prvem polletju 2008 so se finančna sredstva bank povečala za 3,9 mrd EUR oz. 9% in so konec prvega polletja 2008 znašala 47,3 mrd EUR. Največji del naložb so predstavljala dana posojila z 71%, pri čemer so banke največ posojale nefinančnim družbam (58%) in gospodinjstvom (22%). Posojila so se v prvem polletju 2008 povečala za 3,4 mrd EUR oz. 11% (lani v istem obdobju za 4,6 mrd EUR). Naložbe v dolžniške vrednostne papirje so konec prvega polletja 2008 predstavljale 15% vseh naložb, pri čemer so imele banke največ naložb v tuje dolžniške vrednostne papirje (65%, 60% konec leta 2007) in v državne vrednostne papirje (26%, 30% konec leta 2007). V prvem polletju 2008 so se zmanjšale naložbe v dolgoročne vrednostne papirje za 386 mio EUR, povečale pa naložbe v kratkoročne vrednostne papirje za 479 mio EUR. Vloge so konec prvega polletja 2008 predstavljale 10% naložb in so se v prvem polletju 2008 povečale za 452 mio EUR oz. 11%. Največji delež vlog so imele banke konec prvega polletja 2008 v tujini (75%), sledile so vloge pri centralni banki (15%) in vloge pri domačih bankah (10%).

Obveznosti bank so se v prvem polletju 2008 povečale za 4 mrd EUR oz. 9% in so konec prvega polletja 2008 znašale 46,3 mrd EUR. Najpomembnejši vir sredstev bank so predstavljale prejete vloge z 61%. V prvem polletju 2008 so se povečale za 2,5 mrd EUR oz. 10%, od tega vloge tujine za 1,6 mrd EUR (predvsem iz naslova vlog bank EMU). Največ vlog so konec prvega polletja imela gospodinjstva (46%), tujina (28%) in nefinančne družbe (13%).

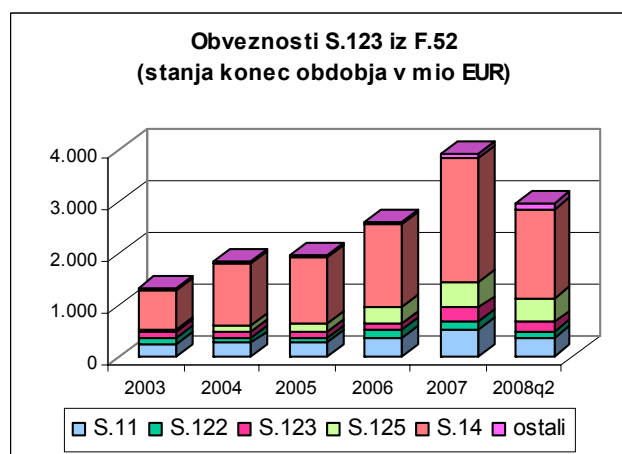

Najeta posojila so predstavljala 25% obveznosti in so se v prvem polletju 2008 povečala za 967 mio EUR oz. 9%. Banke so najemale posojila večinoma v tujini (91%, od tega 77% v državah EMU). Kapital bank je konec prvega polletja 2008 predstavljal 9% vseh obveznosti. V prvem polletju 2008 so se obveznosti iz delnic, ki ne kotirajo povečale za 355 mio EUR (predvsem posledica dokapitalizacij in prevrednotenja kapitala v prvem četrtletju 2008), obveznosti iz delnic, ki kotirajo, pa zmanjšale za 328 mio EUR (posledica padca tečajev na borzi). Največji lastniki bank so bili konec prvega polletja 2008 tujina (36%), država (26%) in nefinančne družbe (20%).

S.123 + S.124 Drugi finančni posredniki

Finančna sredstva drugih finančnih posrednikov so konec prvega polletja 2008 znašala 11,3 mrd EUR in so se v prvem polletju 2008 zmanjšala za 554 mio EUR oz. 5%. Največji del naložb so predstavljala dana posojila (44%, 36% konec leta 2007), pri čemer so drugi finančni posredniki največ posojali nefinančnim družbam (58%) in gospodinjstvom (27%). Posojila so se v prvem polletju 2008 povečala za 682 mio EUR oz. 16%. Sledile so naložbe v delnice in drug lastniški kapital (41%, 48% konec leta 2007), največ v nefinančnih družbah (51%) in v tujini (32%). V prvem polletju 2008 so se naložbe zmanjšale za 1.079 mio EUR oz. 19%, in sicer zaradi vrednostnih in drugih sprememb.

Obveznosti drugih finančnih posrednikov so konec prvega polletja 2008 znašale 11,8 mrd EUR in so se v prvem polletju 2008 povečale za 16 mio EUR oz. 0,1%. Obveznosti iz delnic in drugega lastniškega kapitala so predstavljale 40% vseh obveznosti (48% konec leta 2007). V prvem polletju 2008 so se zmanjšale za 1.002 mio EUR oz. 18%, in sicer največ iz naslova vrednostnih in drugih sprememb (865 mio EUR) ter neto odlivov iz vzajemnih skladov (116 mio EUR). Najpomembnejša postavka v lastniškem kapitalu so bile delnice/enote investicijskih skladov (63%), od tega 59% v lasti gospodinjstev.

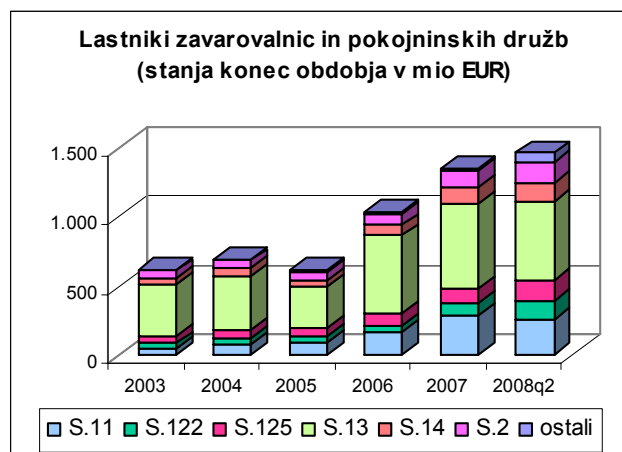
Obveznosti iz posojil so se povečale za 938 mio EUR oz. 17% in so konec prvega polletja 2008 predstavljale 56% vseh obveznosti (48% konec leta 2007). Posojila so bila najeta v tujini (58%) in pri bankah (36%), pri čemer gre pretežno za posojila leasing podjetij.

S.125 Zavarovalnice in pokojninski skladi

Finančna sredstva zavarovalnic in pokojninskih skladov so konec prvega polletja 2008 znašala 6,1 mrd EUR in so se v prvem polletju 2008 povečala za 93 mio EUR oz. 2%. Zavarovalnice in pokojninski skladi imajo konzervativno naložbeno politiko. Največji delež so predstavljale naložbe v dolžniške vrednostne papirje (52%) in so se v prvem polletju 2008 povečale za 10 mio EUR oz. 0,3%. Največ teh naložb so imeli v državne (42%) in tuje (41%) dolžniške vrednostne papirje. Naložbe v delnice in drug lastniški kapital so se zmanjšale za 92 mio EUR oz. 5% in so konec prvega polletja 2008 predstavljale 29% finančnih sredstev (konec leta 2007 31%), pri čemer se je zmanjšal delež naložb v nefinančnih družbah (iz 27% na 21%) in drugih finančnih posrednikih (iz 31% na 28%), povečal pa se je delež naložb v tujini (iz 31% na 34%) in znotraj lastnega sektorja (iz 6% na 9%).

Obveznosti zavarovalnic in pokojninskih skladov so konec prvega polletja 2008 znašale 6,5 mrd EUR in so se v prvem polletju 2008 povečale za 444 mio EUR oz. 7%. Največji delež obveznosti so predstavljale zavarovalno tehnične rezervacije (62%), ki so se v prvem polletju 2008 povečale za 262 mio EUR oz. 7%. V strukturi je znašal delež rezervacij iz življenjskega zavarovanja 41%, iz pokojninskega zavarovanja 22%, delež drugih tehničnih rezervacij pa 37%. Obveznosti iz delnic in drugega lastniškega kapitala so se v prvem polletju 2008 povečale

za 160 mio EUR oz. 8% in so predstavljale 34% vseh obveznosti. Med temi obveznostmi so 747 mio EUR oz. 34% predstavljale obveznosti vzajemnih pokojninskih skladov. Najpomembnejši lastniki zavarovalnic in pokojninskih družb so bili država (38%, 45% konec leta 2007), nefinančne družbe (18%, 22% konec leta 2007) ter zavarovalnice in pokojninski skladi, gospodinjstva in tujci (vsak z 10% deležem).

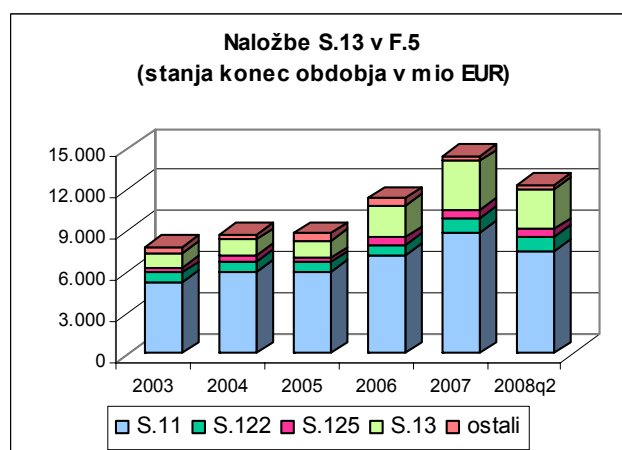

S.13 Država

Finančna sredstva države so konec prvega polletja 2008 znašala 20,4 mrd EUR in so se glede na konec leta 2007 zmanjšala za 1,7 mrd EUR oz. 8%. Država je imela 61% finančnih sredstev naloženih v delnice in drug lastniški kapital (66% konec leta 2007), največ v nefinančne družbe (60%), sledile so naložbe v sektor države (24%), v banke (8%) ter v zavarovalnice in pokojninske sklade (4%). Stanje naložb se je v prvem polletju 2008 zmanjšalo za 2,1 mrd EUR oz. 15% predvsem zaradi zmanjšanja vrednosti naložb v prvem četrtletju 2008. Terjatve države iz gotovine in vlog so konec prvega polletja 2008 znašale 12% finančnih sredstev (9% konec leta 2007), od tega 75% do domačih bank, 21% do centralne banke in 3% do tujine. V prvem polletju 2008 so se povečale za 513 mio EUR oz. 26%, predvsem zaradi priliva denarnih sredstev iz naslova izdaje obveznic v prvem četrtletju 2008.

Obveznosti države so konec prvega polletja 2008 znašale 16 mrd EUR in so se glede na konec leta 2007 zmanjšale za 262 mio EUR oz. 2%. Obveznosti iz izdanih dolžniških vrednostnih papirjev so se povečale za 283 mio EUR oz. 4% (izdaja nove obveznice v prvem četrtletju, kupljena predvsem s strani tujcev, in zapadlost obveznic v drugem četrtletju) in so konec prvega polletja 2008 predstavljale 46% vseh obveznosti (44% konec leta 2007), pri čemer se je delež tujine kot imetnika državnih dolžniških vrednostnih papirjev povečal (iz 40% na 48%), znižal pa delež bank (iz 29% na 25%) ter zavarovalnic in pokojninskih skladov (iz 20% na 18%). V prvem polletju 2008 so se zmanjšale obveznosti KAD in SOD iz kapitala za 580 mio EUR oz. 16% in so konec prvega polletja 2008 predstavljale 19% obveznosti (22% konec leta 2007).

Obveznosti iz posojil so predstavljale 13% vseh obveznosti in so se v prvem polletju 2008 zmanjšale za 122 mio EUR oz. 6%.

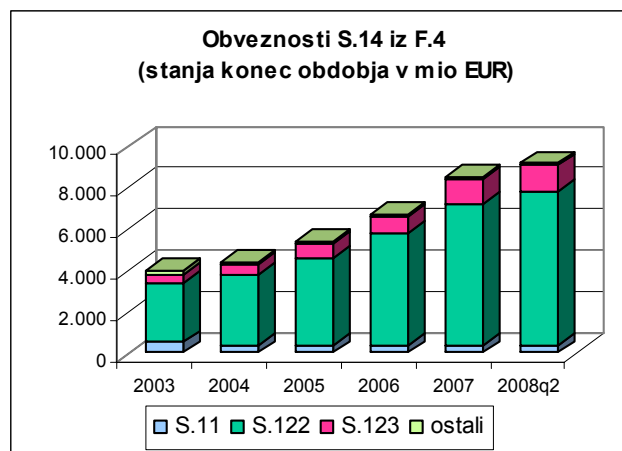
Država je v prvem polletju 2008 zmanjšala presežek finančnih sredstev nad obveznostmi za 1,5 mrd EUR na 4,4 mrd EUR, predvsem zaradi zmanjšanja vrednosti naložb države v delnicah nefinančnih družb. Primanjkljaj v transakcijah je v prvem polletju 2008 znašal 78 mio EUR.

Po konsolidaciji medsebojnih terjatev in obveznosti države je bilo konec prvega polletja 2008 izločenih 25% finančnih sredstev in 32% obveznosti države.

S.14 Gospodinjstva

Finančna sredstva gospodinjstev so konec prvega polletja 2008 znašala 37,3 mrd EUR in so se glede na konec leta 2007 povečala za 379 mio EUR oz. 1%. Terjatve iz gotovine in vlog so se povečale za 1,4 mrd EUR oz. 8%, od tega terjatve iz gotovine za 693 mio EUR (predvsem iz naslova ocene tuje gotovine) in terjatve iz vlog za 723 mio EUR (vse do domačih bank). Konec prvega polletja 2008 so terjatve iz gotovine in vlog predstavljale 49% finančnih sredstev (45% konec leta 2007), in sicer 71% do domačih bank in 27% do tujine. Naložbe v delnice in drug lastniški kapital so se v prvem polletju 2008 zmanjšale za 1,5 mrd EUR oz. 11%, predvsem zaradi zmanjšanja vrednosti naložb v prvem četrtletju 2008. Konec prvega polletja 2008 so znašale 33% vseh finančnih sredstev (37% konec leta 2007), od tega 69% v nefinančne družbe in 23% v investicijske družbe, vzajemne sklade in vzajemne pokojninske sklade.

Obveznosti gospodinjstev so konec prvega polletja 2008 znašale 10,7 mrd EUR in so se glede na konec leta 2007 povečale za 770 mio EUR oz. 8%. Obveznosti iz posojil so predstavljale 86% vseh obveznosti, od tega do domačih bank 81% ter do drugih finančnih posrednikov 14%. V prvem polletju 2008 so se obveznosti iz posojil povečale za 652 mio EUR oz. 8% (v istem obdobju lani so se povečale za 721 mio EUR).

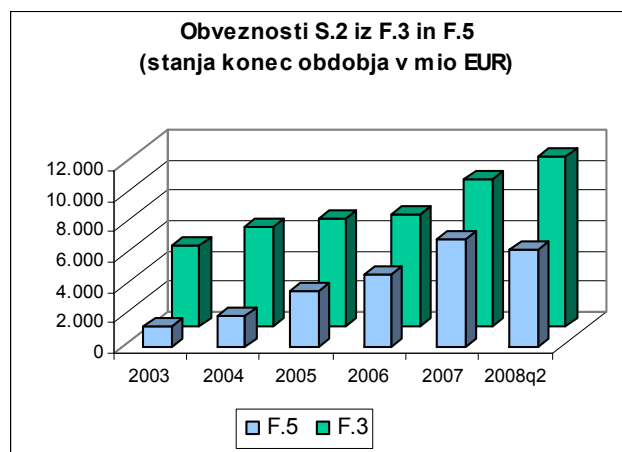

Presežek finančnih sredstev nad obveznostmi je konec prvega polletja 2008 znašal 26,6 mrd EUR in se je glede na konec leta 2007 zmanjšal za 390 mio EUR oz. 1%.

S.2 Tujina

Finančna sredstva tujine so konec prvega polletja 2008 znašala 47,6 mrd EUR. Glede na konec leta 2007 so se povečala za 4,6 mrd EUR oz. 11%. Posojila so predstavljala 39% finančnih sredstev, pri čemer so bile v tujini najbolj zadolžene banke (57%), nefinančne družbe (21%) in drugi finančni posredniki (21%). Posojila so se v prvem polletju 2008 povečala za 1,7 mrd EUR oz. 10%. Gotovina in vloge so predstavljale 24% finančnih sredstev, od tega 68% do bank in 32% do centralne banke. V prvem polletju 2008 so se povečale za 1,6 mrd EUR oz. 17%. Terjatve tujine iz delnic in drugega lastniškega kapitala so predstavljale 17% finančnih sredstev, predvsem do nefinančnih družb (75%) in bank (17%), in so se v prvem polletju 2008 kljub novim naložbam (217 mio EUR) zmanjšale za 90 mio EUR oz. 1%.

Obveznosti tujine so konec prvega polletja 2008 znašale 37,9 mrd EUR in so se v prvem polletju 2008 povečale za 2,6 mrd EUR oz. 7%. Največji del obveznosti tujine so predstavljali dolžniški vrednostni papirji (30%) in so se v prvem polletju 2008 povečali za 1,6 mrd EUR oz. 16%. Obveznosti tujine iz gotovine in vlog so predstavljale 25% obveznosti, predvsem do gospodinjstev (52%), bank (36%) in centralne banke (9%). Gotovina in vloge so se v prvem polletju 2008 povečale za 323 mio EUR oz. 3%. Obveznosti iz delnic in drugega lastniškega kapitala so predstavljale 17% obveznosti in so se v prvem polletju 2008 zmanjšale za 741 mio EUR oz. 10%, predvsem zaradi zmanjšanja vrednosti naložb v prvem četrtletju 2008, pri čemer je bilo 43% obveznosti do nefinančnih družb, 23% do drugih finančnih posrednikov in 10% do gospodinjstev.

Neto finančna sredstva tujine so konec prvega polletja 2008 dosegla 9,7 mrd EUR in so se glede na konec leta 2007 povečala za 2,1 mrd EUR oz. 27%. Tujina je v prvem polletju 2008 neto financirala slovensko gospodarstvo (1,5 mrd EUR).

Institucionalni sektorji in finančni instrumenti

Institucionalni sektorji	Finančni instrumenti
<p>S.1 Gospodarstvo Slovenije</p> <p>S.11 Nefinančne družbe</p> <p>S.12 Finančne družbe</p> <p>S.121 Centralna banka</p> <p>S.122 Druge denarne finančne institucije</p> <p>S.123 Drugi finančni posredniki</p> <p>S.124 Izvajalci pomožnih finančnih dejavnosti</p> <p>S.125 Zavarovalnice in pokojninski skladi</p> <p>S.13 Država</p> <p>S.1311 Centralna država</p> <p>S.1313 Lokalna država</p> <p>S.1314 Skladi socialne varnosti</p> <p>S.14 Gospodinjstva</p> <p>S.15 Nepridobitne institucije, ki opravljajo storitve za gospodinjstva</p> <p>S.2 Tujina</p> <p>S.21 EU</p> <p>S.2111 EMU</p> <p>S.2112 Ostale članice EU</p> <p>S.22 Ostale države</p>	<p>F.1 Monetarno zlato in SDR</p> <p>F.2 Gotovina in vloge</p> <p>F.21 Gotovina</p> <p>F.22 Prenosljive vloge</p> <p>F.29 Druge vloge</p> <p>F.3 Dolžniški vrednostni papirji</p> <p>F.331 Kratkoročni</p> <p>F.332 Dolgoročni</p> <p>F.34 Izvedeni finančni instrumenti</p> <p>F.4 Posojila</p> <p>F.41 Kratkoročna</p> <p>F.42 Dolgoročna</p> <p>F.5 Delnice in drug lastniški kapital</p> <p>F.511 Delnice, ki kotirajo</p> <p>F.512 Delnice, ki ne kotirajo</p> <p>F.513 Drug lastniški kapital</p> <p>F.52 Delnice/enote investicijskih skladov</p> <p>F.6 Zavarovalno tehnične rezervacije</p> <p>F.611 Rezervacije iz življenjskih zavarovanj</p> <p>F.612 Rezervacije iz pokojninskih zavarovanj</p> <p>F.62 Druge tehnične rezervacije</p> <p>F.7 Druge terjatve in obveznosti</p> <p>F.71 Komerčni krediti in predujmi</p> <p>F.79 Drugo</p>

Metodologija in viri finančnih računov

<p>Metodološko osnovo za sestavo finančnih računov predstavlja ESA95 (European system of accounts).</p> <p>Osnovna načela ESA 95 so:</p> <ul style="list-style-type: none"> vrednotenje vseh sredstev in obveznosti po tekoči tržni vrednosti; razlika med finančnimi sredstvi in obveznostmi predstavlja neto finančna sredstva (net financial assets); razlika med celotnimi sredstvi (finančnimi in nefinančnimi) in obveznostmi predstavlja neto vrednost (net worth); neto vrednost in kapital predstavljata lastne sklade (own funds). <p>Finančni računi prikazujejo stanja in tokove, ki jih imajo posamezni institucionalni sektorji v posameznih finančnih instrumentih kot terjatve in kot obveznosti.</p> <p>Neto postavka finančnega računa predstavlja finančna sredstva zmanjšana za obveznosti in naj bi bila praviloma enaka neto postavki nefinančnega računa (neto posojanje oz. neto izposojanje).</p> <p>Finančni računi tako prikazujejo razporejanje presežka oz. financiranje primanjkljaja posameznih institucionalnih sektorjev preko transakcij v finančnih instrumentih.</p> <div style="text-align: center;"> <pre> graph LR   A["I. Stanje (konec obdobja X)"] -- "+" --> B((II. Transakcije (v obdobju Y)))   B -- "+" --> C((III. Vrednostne in druge spremembe (v obdobju Y)))   C -- "=" --> D["IV. Stanje (konec obdobja Y)"]   </pre> </div> <p>Finančni računi so nekonsolidirani in konsolidirani. V konsolidiranem računu so izločene terjatve in obveznosti med institucionalnimi enotami v okviru opazovanega sektorja.</p> <p>Primarni viri podatkov:</p> <ul style="list-style-type: none"> četrtletni podatki (stanja in transakcije) na osnovi neposrednega poročanja institucionalnih enot: <ul style="list-style-type: none"> nefinančne družbe (S.11): bilančna vsota nad 1 milijon EUR; finančne družbe (S.12): bilančna vsota nad 1 milijon EUR; enote države (S.13): bilančna vsota nad 8 milijonov EUR;   statistika mednarodnih naložb (IIP) in plačilne bilance (BOP); statistika vrednostnih papirjev. <p>Sekundarni viri podatkov:</p> <ul style="list-style-type: none"> denarna in bančna statistika; statistika drugih finančnih institucij; javnofinančna statistika.
--

Podrobnejše informacije o finančnih računih lahko najdete na:

- <http://www.bsi.si/publikacije-in-raziskave.asp?Mapald=922>
- <http://www.bsi.si/iskalniki/bilteni.asp?Mapald=229>